

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-00366/2015-ERU

V Ostravě dne 14. ledna 2015

Č. j. 00366-3/2015-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), v příkazním řízení podle ustanovení § 87 zákona o přestupcích, vedeném pod sp. zn. KO-00366/2015-ERU s obviněným z přestupku panem [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku pan [REDAKCE], nar. [REDAKCE], bytem [REDAKCE] (dále jen „obviněný z přestupku“) – se tím, že v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 24. dubna 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Smržice na ulici Kobližnice u domu č. p. 485 zemní práce související s odstraňováním kořenového balu již pokáceného stromu, při kterých došlo prostřednictvím zemního stroje k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky DN 40, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání přestupku dle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona.**

II. Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se obviněnému z přestupku za spáchání přestupku podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 3 000 Kč** (slovy: tři tisíce korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 01615.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 28. července 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, kontrolu ve věci dodržování ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona v důsledku zjištění poškození nízkotlaké plynovodní přípojky DN 40, k němuž došlo dne 24. dubna 2014 v obci Smržice na ulici Koblížnice u domu č. p. 485.

V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 12. září 2014 Protokol o kontrole č. K024814, č. j. 06598-5/2014-ERU. Obviněný z přestupku neuplatnil vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námítky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06598/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 13. ledna 2015, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 00366-2/2015-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil obviněný z přestupku. Současně byly dostatečně zjištěny i ostatní skutečnosti, a proto správní orgán přistoupil v souladu s ustanovením § 87 zákona o přestupcích k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 24. dubna 2014 přijal územní správce plynárenských sítí (RWE Distribuční služby, s.r.o.), pověřený operativní správou majetku RWE GasNet, s.r.o., hlášení o aktivním zásahu v ochranném pásmu zařízení plynárenské distribuční soustavy provozované v působnosti RWE GasNet, s.r.o.

K poškození nízkotlaké plynovodní přípojky DN 40 došlo v obci Smržice na ulici Koblížnice u domu č. p. 485 v důsledku provádění zemních prací souvisejících s odstraňováním kořenového balu již pokáceného stromu.

Obviněný z přestupku na jednání konaném dne 12. srpna 2014 kontrolnímu orgánu popsal, jakým způsobem došlo k poškození plynárenského zařízení a že veškeré práce prováděl v rámci své soukromé činnosti. Obviněný z přestupku uvedl, že před samotným zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítí, ani nepožádal o přesné vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Obviněný z přestupku dále uvedl, že si na základě ústní dohody vypůjčil zemní stroj – minibagr typu KOMATSU PC 35 MR od vlastníka – společnosti RM-CZ, s.r.o., přičemž prostřednictvím tohoto stroje došlo k poškození plynárenského zařízení, když obviněný z přestupku odstraňoval kořenový bal již pokáceného stromu. Dle sdělení obviněného z přestupku byla náhrada škody vzniklá v důsledku poškození plynárenského zařízení zcela uhrazena vlastníkem zemního stroje, tj. společností RM-CZ, s.r.o.

Poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který následně zajistil jeho opravu.

V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě (Protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, č. hlášení v [REDAKCE], ze dne 24. dubna 2014 a Protokol o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 24. dubna 2014) k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství 55 m³ za dobu jeho trvání v délce 60 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky jednomu koncovému zákazníkovi.

III. Právní hodnocení

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o přestupcích se přestupkem rozumí zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno buď v zákoně o přestupcích, nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

Zavinění v právu je subjektivní vztah (vůle, vědomí nebo nedbalost) osoby k předpokládaným nebo možným následkům nebo zakázanosti jejího jednání, jímž je někomu způsobena újma nebo které je protiprávní. Zavinění je jednou z podmínek prokázání spáchání přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. V českém trestním a přestupkovém právu se (téměř shodně) rozlišuje zavinění úmyslné (úmysl přímý nebo nepřímý či eventuální) a zavinění nedbalostní, přičemž nedbalost může být vědomá či nevědomá.

Dle ustanovení § 4 zákona o přestupcích je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení]. V řízení bylo prokázáno, že obviněný z přestupku před zahájením zemních prací nepožádal správce plynárenského zařízení o stanovisko k existenci sítě a plynárenské zařízení nebylo vytyčeno v terénu. Vzhledem k tomu, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce v zastavěném území, má Úřad zato, že obviněný z přestupku mohl minimálně předpokládat, že se v místě může nacházet plynárenské zařízení, tudíž bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky svou činností neporuší nebo neohrozí. S ohledem na výše uvedené a na spisový materiál je zřejmé, že se obviněný z přestupku dopustil spáchání posuzovaného přestupku z nedbalosti.

Dalším znakem přestupku jako takového je, že jednáním pachatele musí dojít k porušení nebo ohrožení zájmu společnosti a jednání pachatele je za přestupek výslovně označeno v zákoně o přestupcích nebo jiném zákoně.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ustanovení § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v ustanovení § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ustanovení § 46 odst. 10 a 13. Obviněný z přestupku se dopustil porušení zákazu stanoveného v ust. 68 odst. 3 energetického zákona, které stanovuje, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Přestupek, kterého se obviněný z přestupku dopustil, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona. Správní orgán dále uvádí, že jednání, v jehož důsledku došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky DN 40 a přerušení dodávky plynu 1 koncovému zákazníkovi, splňuje nepochybně též kritérium společenské škodlivosti, neboť tím došlo k narušení bezporuchového a bezpečného provozu předmětného zařízení.

Z ustanovení § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

V řízení bylo prokázáno, že se přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, který sám tuto skutečnost kontrolnímu orgánu potvrdil a rovněž popsal, jakým způsobem k poškození plynárenského zařízení došlo. Obviněný z přestupku nevěděl, že se při provádění zemních prací nacházel v ochranném pásmu plynárenského zařízení, jelikož započal s prováděním stavebních úprav v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si předem zajistil vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení. Obviněný z přestupku však mohl existenci plynárenského zařízení v místě minimálně předpokládat. Obviněný z přestupku naplnil též další znak předmětné skutkové podstaty, neboť v důsledku provádění zemních prací došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení, č. hlášení v [REDAKCE], ze dne 24. dubna 2014 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení z téhož dne k poškození plynárenského zařízení, jakož i úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 1 koncovému zákazníkovi, čímž byla narušena spolehlivost a bezpečnost provozu.

Úřad má za prokazané, že se obviněný dopustil přestupku uvedeného v ustanovení § 90 odst. 1 písm. k) energetického zákona a přistoupil tak k udělení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Zákon o přestupcích v ustanovení § 11 předvídá, že za přestupek lze uložit sankci v podobě napomenutí, pokuty, zákazu činnosti nebo propadnutí věci. Sankci lze přitom uložit samostatně nebo s jinou sankcí; napomenutí nelze uložit spolu s pokutou. Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku. Právní úprava zákona o přestupcích se přitom použije pouze tehdy, neupravuje-li zvláštní zákon něco jiného. V daném případě, kdy se jedná o přestupek upravený energetickým zákonem, má energetický zákon jakožto zvláštní právní úprava přednost před zákonem o přestupcích.

Podle ustanovení § 90 odst. 3 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až w) nebo x) nebo odstavci 2 uloží pokuta až do výše 100 000 Kč. V souladu s ustanovením § 12 zákona o přestupcích přihlédne správní orgán při určení druhu sankce a její výměry k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Ke skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, aniž by si předem zajistil vydání stanoviska k existenci sítí a jejich vytyčení, přihlédl správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Jako přitěžující okolnost hodnotí správní orgán také skutečnost, že obviněný z přestupku prováděl zemní práce strojně, tedy nikoli s maximální opatrností.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání obviněného z přestupku porušuje obecný zákaz poškození energetických zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení. Úřad však při posuzování závažnosti přestupku přihlédl také ke skutečnosti, že obviněný z přestupku poškodil předmětné zařízení v důsledku nedbalosti, nikoliv úmyslně. U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. K této skutečnosti bylo přihlédnuto jako k polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného přestupku, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil nízkotlakou plynovodní přípojku DN 40, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 55 m³ a k přerušení dodávky jednomu konečnému odběrateli. Tyto údaje vypovídají o velmi nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k této skutečnosti proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Úřad nemá povědomí o tom, že by s obviněným z přestupku bylo kdy vedeno příkazní či přestupkové řízení z důvodu porušení povinností vyplývajících z právních předpisů

upravujících oblast energetických odvětví. Lze tak říct, že obviněný se přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty taktéž jako polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že "správní orgán ukládající pokutu za je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí". V souvislosti s výše uvedeným se tedy Úřad při stanovení výše pokuty zabýval otázkou majetkových poměrů obviněného z přestupku. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Správní orgán má za to, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona, nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence obviněného z přestupku a nemůže mít tedy likvidační charakter. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci obviněného z přestupku. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. u samotné dolní hranice zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Ve správním řízení je obviněnému z přestupku výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 3 000 Kč, a to za přestupek podle energetického zákona.

Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ustanovení § 87 odst. 4 zákona o přestupcích podat odpor ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněného z přestupku uložena kromě sankce i povinnost uhradit náklady řízení stanovené vyhláškou č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb., a to ve výši 1 000 Kč. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s ustanovením § 87 odst. 5 zákona o přestupcích.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Petra Cieslarová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly